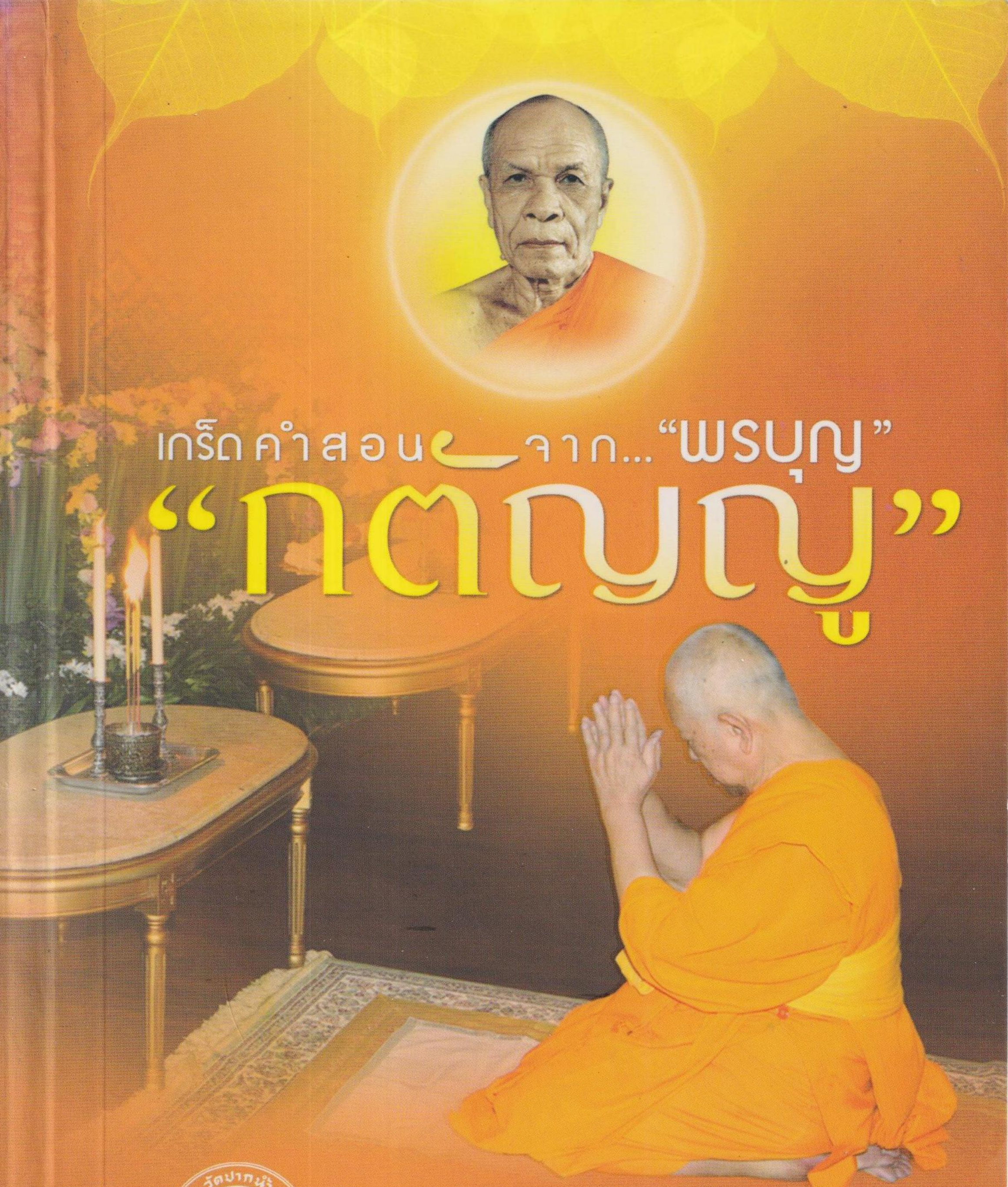

เกร็ดคำสอน จาก..."พรบุญ"

"กตัญญู"

วันมหาปวารณา เข้าพรรษา

วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ (แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘)

วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

มหาปวารณากถา

การเข้าพรรษา เป็นพุทธบัญญัติ นับเป็นวัตรปฏิบัติที่พระภิกษุสงฆ์ต้องปฏิบัติตาม โดยการอธิษฐานอยู่ประจำที่ ไม่เที่ยวจาริกไปไหน เว้นไว้แต่มีกิจจำเป็น ซึ่งชอบด้วยพระธรรมวินัย ก็มีพระบรมพุทธานุญาตให้ไปได้ ภายใต้หลักการที่ว่าจะต้องกลับมายังสถานที่จำพรรษาเดิมภายใน ๗ วัน เรียกโดยสามัญว่า "สัตตาหกรณียะ"

วันเข้าพรรษา เป็นวันที่พระสงฆ์เริ่มอยู่จำพรรษาตลอด ๓ เดือน ฤดูฝน ตามพระบรมพุทธานุญาต มีอยู่ ๒ วัน กล่าวคือ **ปุริมพรรษา** ได้แก่ วันเข้าพรรษาแรก นับตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ไปจนถึงวันขึ้น ๑๕ เดือน ๑๑ และ**ปัจฉิมพรรษา** ได้แก่ วันเข้าพรรษาหลัง นับตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๙ ไปจนถึงวันขึ้น ๑๕ เดือน ๑๒

วันเข้าพรรษานี้ มีความสำคัญต่อพุทธบริษัท ทั้งในส่วนของคฤหัสถ์และบรรพชิต กล่าวคือ**พระภิกษุสงฆ์ หรือบรรพชิต** : จักได้ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเสริมศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่, มีเวลาเต็มที่

ในการเผยแผ่หลักธรรมแก่พุทธศาสนิกชน เพราะไม่ต้องกังวลถึงการเดินทาง, การเตรียมตัววางแผนงานไว้ให้พร้อมก่อนการออกจาริกไปประกาศ ศาสนาเมื่อออกพรรษา

คฤหัสถ์ : จักมีโอกาสได้บำเพ็ญคุณงามความดีเป็นกรณีพิเศษ เหตุที่ว่าพระภิกษุสงฆ์นั้นท่านจำพรรษาอยู่กับที่ไม่มีกิจจาริกไปไหน จึงสามารถตั้งใจถวายทาน รักษาศีลเจริญจิต หรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวันเข้าพรรษา เช่นการหล่อเทียนพรรษา ถวายเทียนพรรษา หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ, ถวายผ้าอาบน้ำฝน และร่ม, การปฏิบัติธรรม รักษาศีลหรือบรรพชาอุปสมบท เป็นต้น

พร้อมกับการเข้าพรรษา หลังวันมหาปวารณานี้ มีประเพณีการทำวัตร ขอขมาพระเถระ พระมหาเถระ โดยเฉพาะวุฑฒบุคคล ๓ ประเภท กล่าวคือ ชาติวุฑฒะ ๑ วยวุฑฒะ ๑ คุณวุฑฒะ ๑ นับเป็นอริยประเพณี ที่มีปรากฏในหมู่พระสงฆ์ผู้มีศีลาจารวัตร ปฏิบัติตนตามพระธรรมวินัยใส่ใจถึงธรรมเนียมปฏิบัติในเทศกาลวันมหาปวารณาเข้าพรรษา เพื่อสักการะบูชาพระเถระ พระมหาเถระ ที่ตนเองอาจจะประมาทพลาดพลั้งล่วงเกินท่านไปด้วยกาย วาจาใจต่อในรอบปีที่ผ่านมา จักได้กราบวันทาขอขมาโทษ เพื่อให้ท่านโปรดอโหสิกรรม ทำให้เกิดมีความสามัคคีในหมู่สงฆ์เสริมส่งให้เกิดความปรองดอง สมานฉันท์ ในการสร้างสรรค์กิจการงานพระศาสนาให้แผ่ไพศาลโดยยิ่งขึ้นไป

คณะวัดปากน้ำ ขออนุโมทนาในกุศลฉันทะของคณะพระเถรานุเถระ พระภิกษุสามเณรทุกรูป ที่ได้เดินทางมาวัดปากน้ำเพื่อทัศนศึกษา หรือถือโอกาสมาทำวัตรหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ เป็นกรณีพิเศษ ในเขตเทศกาลเข้าพรรษา ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้

ขอคุณงามความดีอันจะพึงเกิดมีจากธรรมบรรณาการเล่มนี้ พร้อมทั้งบุญบารมีรัศมีกำลังฤทธิ์ของหลวงพ่อวัดปากน้ำ และบุญกุศลจริยาสัมมาปฏิบัติแห่งศีล สมาธิ ปัญญา เป็นต้น จงมารวมกันดลบันดาลประทานพรให้ทุกท่านเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธัมมสารสมบัติ มีความอยู่เย็นเป็นสุข เจริญงอกงามไพบูลย์ในพระศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดไป

คณะวัดปากน้ำ

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

(แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘)

สารบัญ

เรื่อง	(หน้า)
พระพุทธพจน์-บทพระบาลี “กตัญญูกตเวที”	๗
ความหมายกตัญญูกตเวที	๘
กตัญญู : ผู้รู้คุณ ๓ ระดับ	๘
บุคคลผู้เป็นต้นแบบกตัญญูกตเวทีบุคคล	๙
กตัญญูกตเวทีบุคคล รวม ๔ คู่	๑๗
คู่ที่ ๑ : บิดามารดากับบุตรธิดา	๑๙
คู่ที่ ๒ : ครูอาจารย์กับศิษย์	๒๒
คู่ที่ ๓ : พระราชากับพสกนิกร	๓๒
คู่ที่ ๔ : พระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพุทธบริษัท	๔๘
การบำรุงบิดามารดาตามหลักพุทธศาสนา	๕๐
สิ่งที่ควรแก่ความกตัญญูอื่นๆ	๕๘
วรปุญฺโญวาท “กตัญญู”	๖๓
ประมวลภาพกิจกรรม“กตัญญูกตเวทีบุคคล”	๖๔
ศาสนบุคคลวัดปากน้ำ	
การเผยแผ่พุทธศาสนาในพุทธบริษัทต่างนิกาย	๗๙
“กตัญญูต่อพระพุทธเจ้า”	
บันทึกท้ายเล่ม	๘๘

พระพุทธพจน์-บทพระบาลี

“กตัญญูกตเวที”

ภูมิ เว สปฺปุริสานํ ยทิทํ กตญฺญูกตเวทิตา

“ความกตัญญูกตเวที เป็นภูมิชั้นของคนดีทั้งหลาย”

“สปฺปุริโส จ โข ภิกฺขเว กตญฺญู โหติ กตเวที สพฺภิเหตํ ภิกฺขเว อุปญฺญาตํ ยทิทํ กตญฺญุตา กตเวทิตา เกวลา เอสา ภิกฺขเว สปฺปุริสภูมิ ยทิทํ กตญฺญุตา กตเวทิตา ฯ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็สัตบุรุษแล ย่อมเป็นผู้กตัญญูกตเวที ก็ความเป็นผู้กตัญญูกตเวทีนี้ สัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความเป็นผู้กตัญญูกตเวทีทั้งหมดนี้ เป็นภูมิของสัตบุรุษ

คารโว จ นิวาโต จ สนฺตุฏฺฐี จ กตญฺญุตา
กาเลน ธมฺมสฺสวนํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ ฯ

ความเคารพ ๑ ความเจียมตัว ๑ ความสันโดษ ๑ ความเป็นผู้กตัญญู ๑ การฟังธรรมตามกาล ๑ กรรม ๕ ประการนี้ เป็นมงคลอย่างสูงสุด ฯ

ความหมายกตัญญูกตเวที

คำว่า **"กตัญญูกตเวที"** นั้น ท่านจำแนกออกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ

กตัญญู : ผู้รู้ถึงคุณที่ผู้อื่นทำไว้แก่ตน (รู้คุณ) **กตเวที** : ผู้รู้ที่จะทำตอบแทนพระคุณท่าน (ตอบแทนคุณ)

กตัญญูกตเวที : บุคคลผู้รู้คุณที่ผู้อื่นกระทำไว้แก่ตนแล้วกระทำตอบแทน, **กตัญญู** เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า **"ทุลลภบุคคล"** คือ บุคคลผู้หาได้ยาก คู่กับ **"บุพพการีบุคคล"**

กตัญญู : ผู้รู้คุณ ๓ ระดับ

ระดับที่ ๑ : การรู้ว่าบุคคลนั้น บุคคลนี้ มีพระคุณต่อเราอย่างไร เป็นต้นว่า พ่อแม่ได้ให้ชีวิต หรือได้อุทิศตน เลี้ยงดูเรามาอย่างไร จัดเป็นความกตัญญูในระดับต้น หรือระดับพื้นฐาน ทั้งนี้ เพราะทุกๆ คนย่อมรู้ว่า พ่อแม่นั้น มีพระคุณต่อลูกอย่างไร

ระดับที่ ๒ : รู้ถึงความหวังตั้งใจของพ่อแม่ ซึ่งตามปกตินั้น พ่อแม่ทุกคนย่อมหวังตั้งใจ ที่จะให้ลูกช่วยเลี้ยงดูในยามแก่เฒ่า ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่การงาน รักษาชื่อเสียง

วงศ์วานของพ่อแม่ หรือแม้แต่ให้ลูก ช่วยทำบุญอุทิศ เมื่อตนได้สิ้นชีวิตไปแล้ว อย่างนี้ จัดเป็นความกตัญญูในระดับกลาง

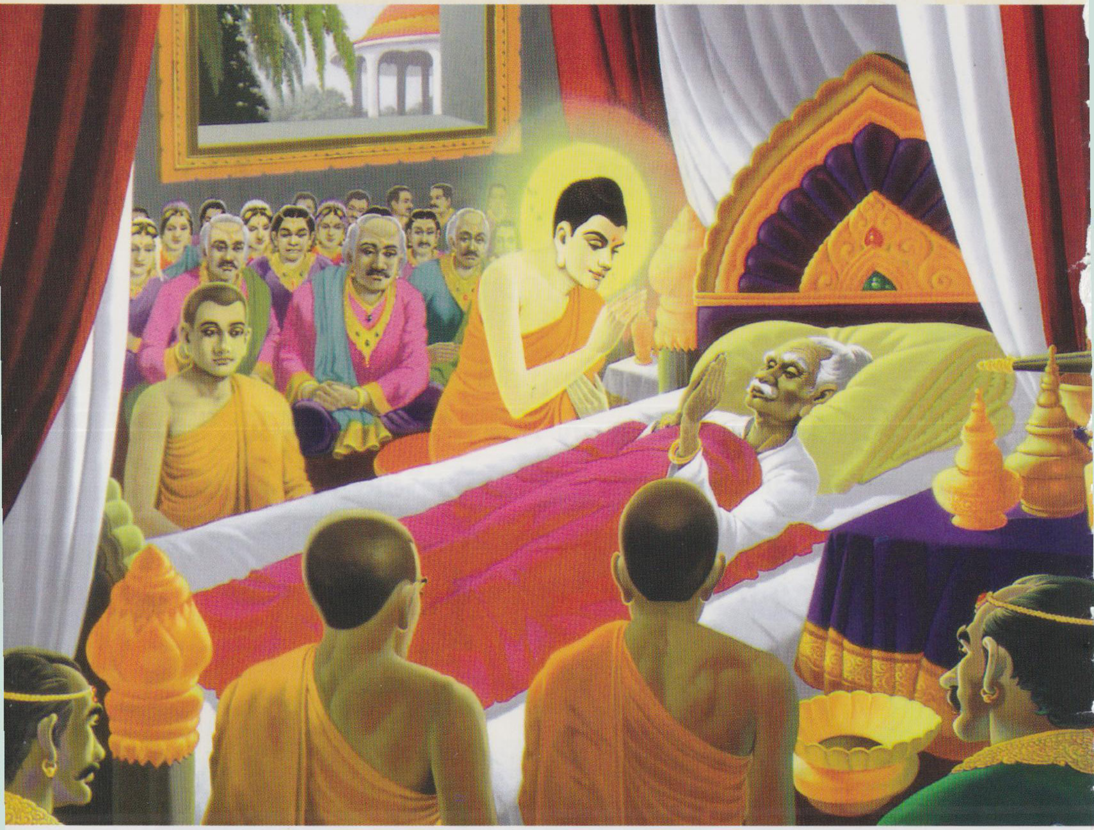
ระดับที่ ๓ : รู้วิธีที่จะปฏิบัติตอบแทนแก่พ่อแม่ ตามที่ท่านหวังตั้งใจ เช่น รู้วิธีที่จะเลี้ยงดูท่านตอบแทน เฝ้าหวงแหนรักษา ยามเจ็บไข้ได้ป่วย หรือช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของท่าน ดังนี้ จัดเป็นความกตัญญูระดับสูง และเป็นความหมายแห่งความกตัญญูอย่างแท้จริง

บุคคลผู้เป็นต้นแบบกตัญญูกตเวทีบุคคล

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อย่างเข้าพรรษาที่ ๗ พระองค์เสด็จไปจำพรรษา ณ ภพดาวดึงส์เพื่อแสดงพระอภิธรรมโปรดพระมารดา ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงแล้วพระพุทธองค์กับพระมารดานั้น จะดำรงอยู่ในสถานภาพต่างภพ ต่างภูมิกัน แต่ความต่างภพ ต่างภูมินั้น ก็หาได้เป็นอุปสรรคขวางกั้นต่อการ

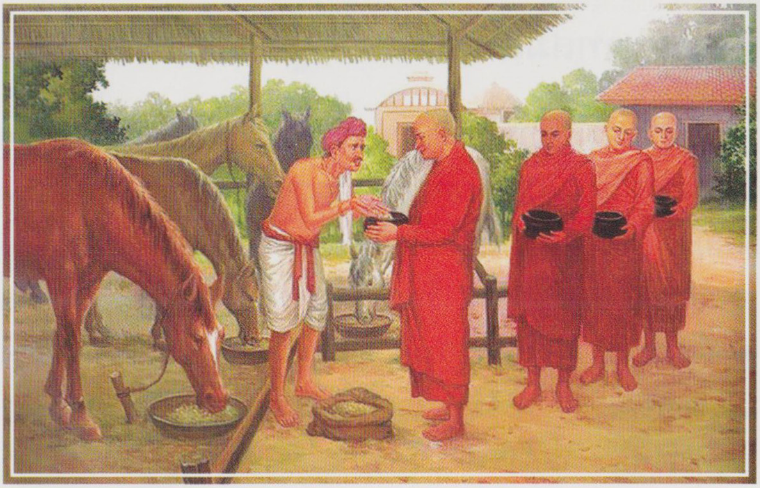
แสดงออกซึ่งกตัญญูกตเวทิตาธรรมที่บุตรจะพึงมีต่อพระมารดา แต่อย่างใดไม่ พระพุทธองค์ก็ยังคงแสวงหาวิธี ที่จะทดแทนพระคุณของพระมารดา ให้สำเร็จเสร็จสิ้นจนได้

(ภาพ : คำนวน ชานันโท)

พระพุทธองค์เสด็จโปรดพระราชบิดาที่ประชวรหนัก ทรงแสดงพระธรรมเทศนาจนพระบิดาได้บรรลุอรหัตตผล

http://www.watprokfa.com

http://www.tairomdham.net

พระสารีบุตร

ท่านพระสารีบุตรนั้น จำเดิมแต่กาลที่ท่านฟังธรรมจากสำนักของพระอัสสชิเถระแล้วบรรลุโสดาปัตติผล ทุกครั้งเมื่อสดับว่า "พระอัสสชิเถระย่อมอยู่ในทิศใด" ก็ประคองอัญชลีและนอนหันศีรษะไปทางทิศนั้นแล ฯ

พราหมณ์ชราชื่อราธะ มีศรัทธาจะอุปสมบท แต่ไม่มีภิกษุรูปใดรับเป็นพระอุปัชฌาย์บวชให้ พระพุทธองค์ตรัสถามในที่ประชุมสงฆ์ว่า "ผู้ใดระลึกถึงอุปการคุณของพราหมณ์นี้ได้บ้าง" พระสารีบุตรเถระกราบทูลว่า "ข้าพระองค์ระลึกได้ครั้งหนึ่งราธพราหมณ์ผู้นี้ ได้ใส่บาตร ด้วยข้าวสุกแก่ข้าพระองค์หนึ่งทัพพี" พระพุทธองค์จึงทรงมอบให้ท่านสารีบุตร เป็นพระอุปัชฌาย์อุปสมบทให้แก่ราธพราหมณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

"พระมหากษัตริย์ยอดกตัญญู" ภาพที่ในหลวงดำเนินโครงการเป็นร้อย เป็นพันโครงการเวลาพักผ่อนพระอิริยาบถแทบไม่มี แต่ทุกสัปดาห์ไปกินข้าวกับแม่อย่างน้อย ๕ วัน อีก ๒ วัน ในหลวงถือศีล ๘ วันพระ,ทุกครั้งที่ในหลวงไปหาสมเด็จย่า ในหลวงต้องเข้าไปกราบที่ตักแล้วสมเด็จย่า..ก็จะดึงตัวในหลวงเข้ามากอด..กอดเสร็จก็หอมแก้ม, ในยามที่สมเด็จย่าประชวรอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชในหลวงก็เสด็จไปเยี่ยมไม่ว่าเป็นเวลาตี ๑ ตี ๒ ก็ไป ไปเฝ้าแม่วันละหลายชั่วโมง ฯลฯ

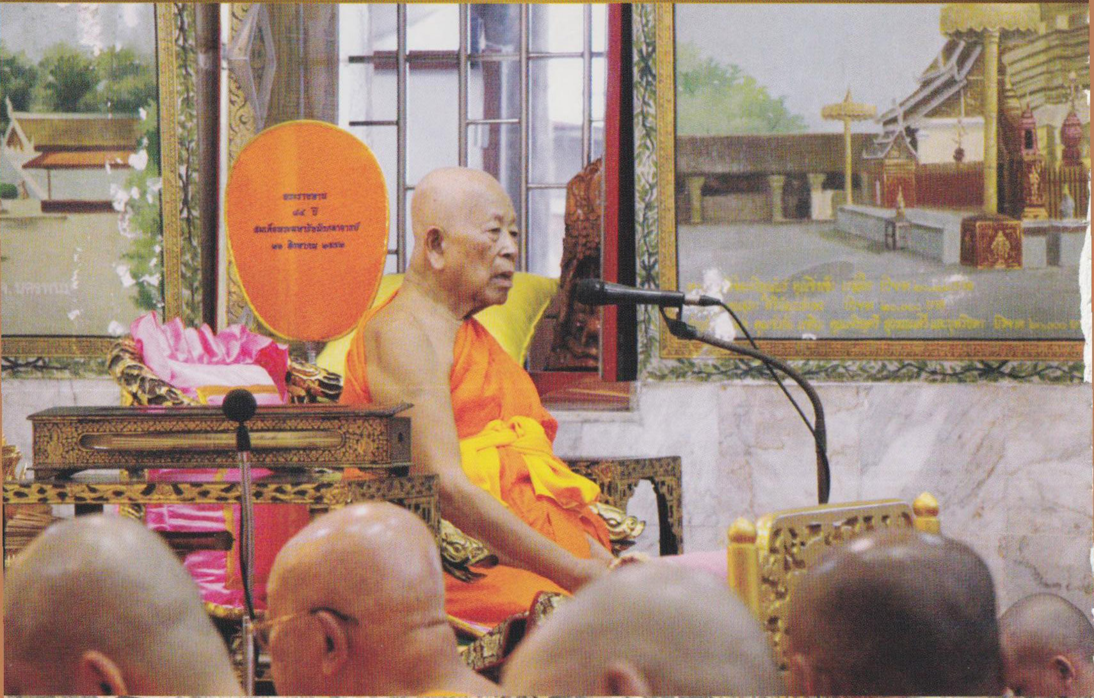
หวังที่ ๑ : ยามแก่เฒ่า หวังเจ้าเฝ้ารับใช้

ใครเคยเห็นภาพที่สมเด็จย่าเสด็จไปในที่ต่างๆ แล้วมีในหลวงทรงประคองเดินไปตลอดทาง ทั้งๆ ที่ มีทหาร องครักษ์ หมอพยาบาล ที่คอยประคองสมเด็จย่าอยู่แล้ว แต่ในหลวง

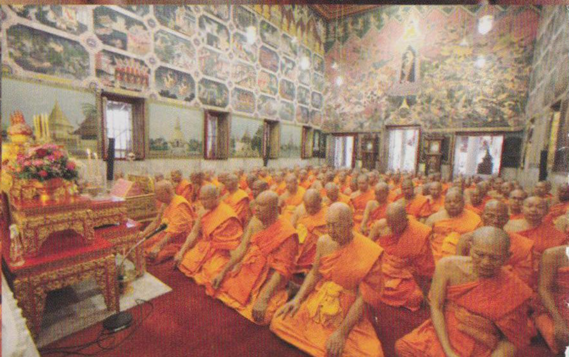

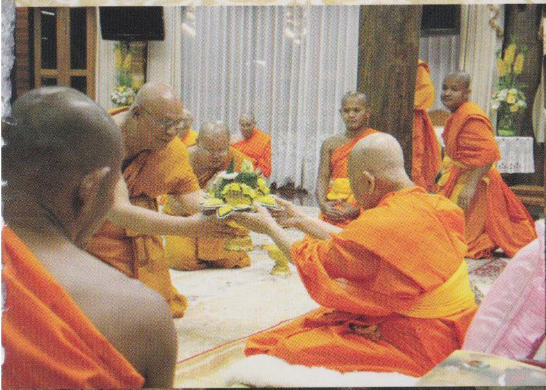
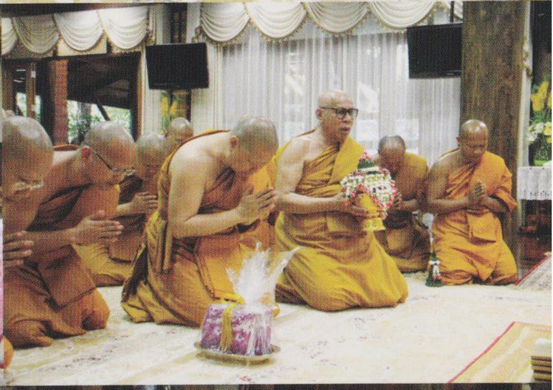
บอกว่า “ไม่ต้อง คนนี้เป็นแม่เรา เราประคองเอง” ตอนเล็กๆ แม่ประคองเรา สอนเราเดิน หัดให้เราเดิน เพราะฉะนั้น ตอนนี้ แม่แก่แล้ว อายุมากแล้ว เราต้องประคองแม่เดิน เพื่อเทิดพระคุณท่านได้ ฯลฯ

การทำวัตรพระมหาเถระ
เทศกาลเข้าพรรษา
แสดง "กตัญญูกตเวทิตาธรรม"

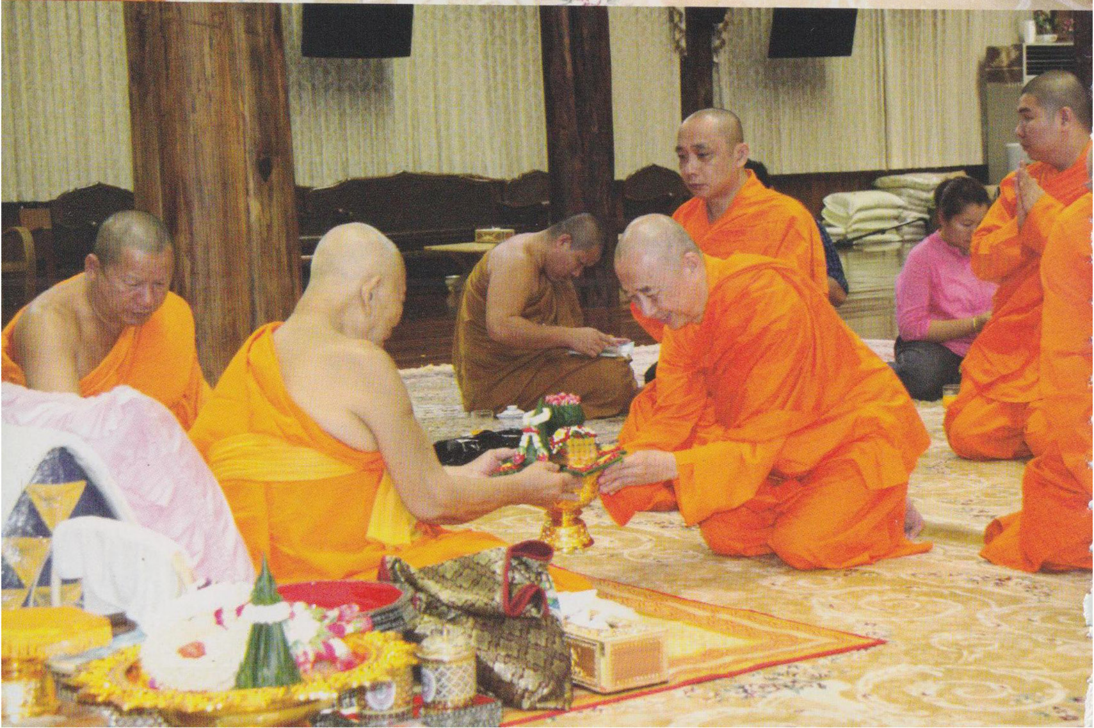

กตัญญูกตเวทีบุคคล
รวม ๔ คู่

คู่ที่ ๑ : บิดามารดากับบุตรธิดา

คู่ที่ ๒ : ครูอาจารย์กับศิษย์

คู่ที่ ๓ : พระราชากับพสกนิกร

คู่ที่ ๔ : พระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพุทธบริษัท

คู่ที่ ๑

บิดามารดา
กับ
บุตรธิดา

คู่ที่ ๑ : บิดามารดากับบุตรธิดา สาธุชนทั้งหลายทุกท่านย่อมรู้กันเป็นอย่างดีว่า มนุษย์เราทุกคนทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ทุกชนชั้นวรรณะ ไม่ว่าจะเป็นพระ หรือโยม ทุกคนต่างก็มีพ่อแม่เป็นแดนเกิด พ่อแม่นั้นให้กำเนิดเกิดเรามา ให้ทั้งการศึกษาอบรม บ่มนิสัย ให้ห่างไกลความชั่ว ตั้งมั่นอยู่ในความดี ถึงคราวมีคู่ครอง ก็จัดหาคู่ครองที่เหมาะสมให้ พร้อมทั้งได้มอบทรัพย์สมบัติไว้ ให้เป็นมรดก

บุตรธิดา เมื่อรู้อุปการคุณที่พ่อแม่ทำไว้อย่างนี้แล้ว ควรปฏิการะตอบแทนท่านด้วยการเลี้ยงดูท่าน ในยามที่ท่านแก่เฒ่า ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระการงาน รักษาวงศ์วานไม่ให้เสื่อม ประพฤติตนเป็นคนดี มีความเหมาะสมกับความเป็น

ถ่ายภาพกับโยมมารดา ที่ไปเยี่ยมขณะจำพรรษาเพื่อศึกษาต่อ ป.ธ.๘-๙
ณ กุฏิเบอร์ ๓๑ วัดเบญจมบพิตร

ทายาท เมื่อท่านถึงกาละล่วงลับไปแล้ว ก็ตั้งกัลยาณจิต ทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลไปให้ท่านอยู่เสมอ อย่างนี้ ชื่อว่า เป็นผู้กตัญญูกตเวที

คู่ที่ ๒

ครูอาจารย์
กับ
ศิษย์

คู่ที่ ๒ : ครูอาจารย์กับศิษย์ ในฐานะที่ครูอาจารย์เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์มาตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถม มัธยม หรืออุดมศึกษา เรียกได้ว่า ท่านเป็นผู้ให้วิชาความรู้ นับเป็นครูคนที่สอง รองจากพ่อแม่ เป็นผู้ฝึกฝนอบรมศิษย์ให้เป็นคนดี มีศิลปวิทยา สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้

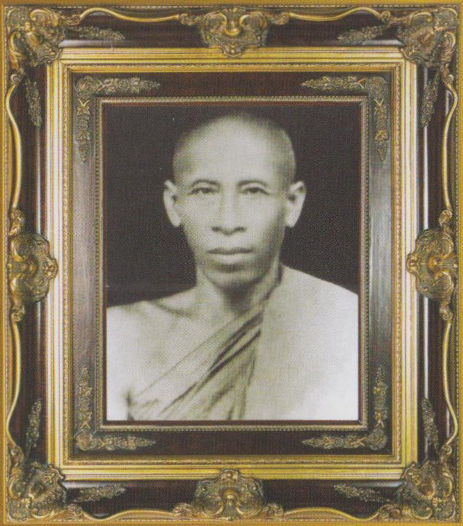
พระครูวิชิตสังฆภาร (ชิต อมฺพโล)
พระอุปัชฌาย์ของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ
เมื่อครั้งบรรพชาสามเณรหน้าไฟ
วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พระครูศีลาภิรัต (ทอง ธมฺมโชโต)
พระอุปัชฌาย์ของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ
เมื่อครั้งบรรพชาเป็นสามเณร
วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ศิษย์ได้รู้ถึงพระคุณของครูอาจารย์ว่า เรามีความรู้อย่างนี้ ได้เจริญรุ่งเรืองมาอย่างนี้ ได้อยู่เย็นเป็นสุขมาอย่างนี้ ก็เพราะได้รับการศึกษามาจากครูอาจารย์ แล้วคิดตอบสนองพระคุณท่าน ด้วยการให้ความเคารพ น้อมนบ นับถือบูชา ปรารถนาเข้าไปอุปัฏฐากรับใช้ ตั้งใจรับการศึกษา ไม่ละเมิดจรรยาของศิษย์ อย่างนี้ ชื่อว่าเป็นผู้กตัญญูกตเวที

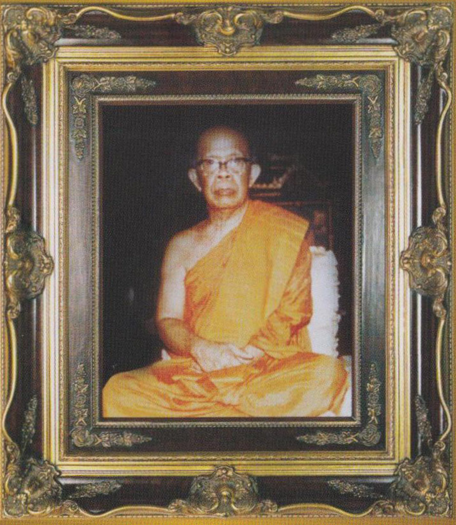
บูรพาจารย์ ของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ

พระครูบริหารบรมธาตุ (ป่วน เกสโร)
พระอุปัชฌาย์ของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ
เมื่อครั้งอุปสมบท
วัดนางชี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พระครูสมณธรรมสมาทาน (สด จนฺทสโร)
หลวงพ่อวัดปากน้ำ
พระกรรมวาจาจารย์ ต้นแบบ คันถธุระ
และวิปัสสนาธุระ

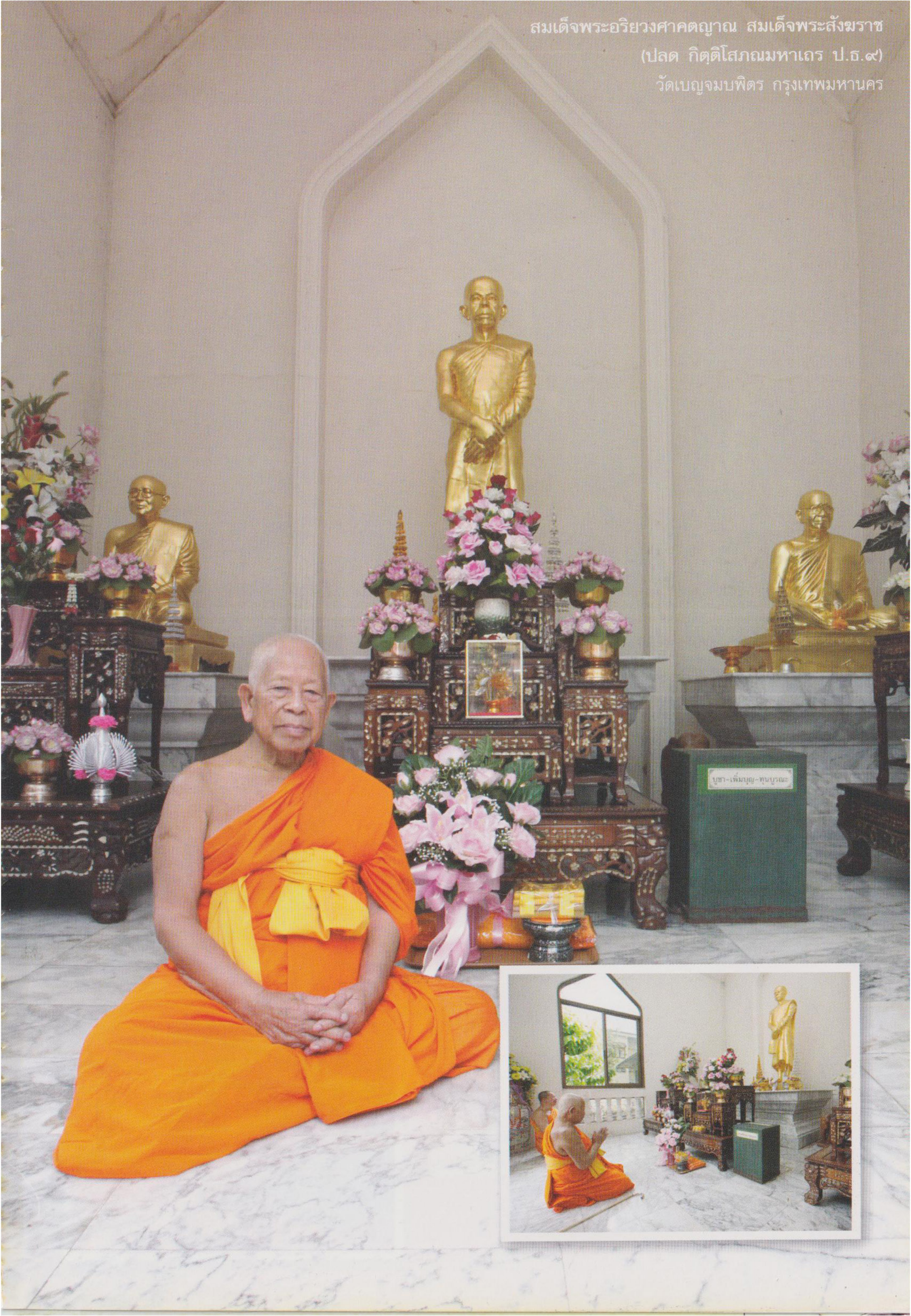
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
(ปลด กิตฺติโสภณมหาเถร ป.ธ.๙) สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๑๔ กรุงรัตนโกสินทร์
วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ครูต้นแบบ ด้านการบริหาร-การปกครอง-คันถธุระ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
(ปุ่น ปุณฺณสิริมหาเถร ป.ธ.๖)
สมเด็จพระสังฆราช รูปที่ ๑๗ กรุงรัตนโกสินทร์
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต้นแบบ ด้านการบริหารและการปกครอง

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
(ฟื้น ชุตินฺธรมหาเถร ป.ธ.๙)
วัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ต้นแบบ ด้านการปกครอง-บริหาร-ด้านคันถธุระ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
(ปลด กิตฺติโสภณมหาเถร ป.ธ.๙)
วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินฺธรมหาเถร ป.ธ.๙)
วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร

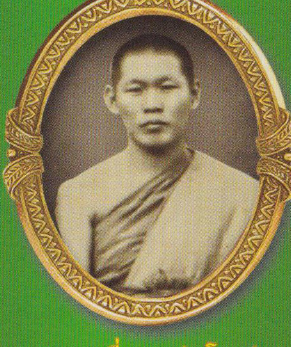

พระครูวิชิตสังฆภาร (ชิต อมฺพโล)
วัดสังฆราชา กรุงเทพมหานคร

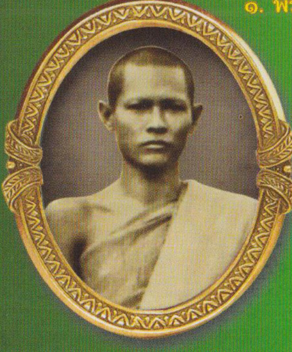

จากซ้าย : พระจำนงค์ ชุตินฺธโร ป.ธ.๙ วัดสระเกศ (พ.ศ.๒๔๙๖),พระมหานิยม จานิสฺสโร ป.ธ.๙ วัดราชบุรณะ (พ.ศ.๒๔๙๘), พระมหาเสียง นิติปาโล ป.ธ.๙ วัดตองปุ พระนครศรีอยุธยา (พ.ศ.๒๔๙๖), พระมหาสังเวียน เตชธโร ป.ธ.๙ วัดพระเชตุพนฯ (พ.ศ.๒๔๘๙), พระมหาพลอย ญาณสํวโร ป.ธ.๙ วัดเทพธิดาราม (พ.ศ.๒๔๙๖), พระมหาเกี่ยว อุปเสโน ป.ธ.๙ วัดสระเกศ (พ.ศ.๒๔๙๗), พระมหาช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ.๙ วัดเบญจมบพิตร (พ.ศ.๒๔๙๗), พระมหาประเทือง จานิสฺสโร ป.ธ.๙ วัดประยุรวงศาวาส, พระมหาอำไพ อุตฺตโม ป.ธ.๙ วัดประยุรวงศาวาส (พ.ศ.๒๔๙๘)

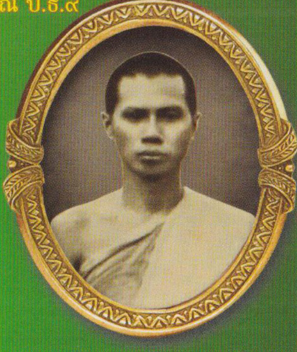
แถวนั่งจากซ้าย : ว่าที่นาวาอากาศโทแย้ม ประพัฒน์ทอง ป.ธ.๙ อนุศาสนาจารย์กองทัพอากาศ, พระเทพเวที (ฟื้น ชุตินฺธโร ป.ธ.๙, พ.ศ.๒๔๘๐) ผู้อำนวยการส.อ.ส.,นายวิเชียร บำรุงผล ป.ธ.๙ หัวหน้าแผนกกลาง และกรรมการสำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

๑. พระมหาเกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙

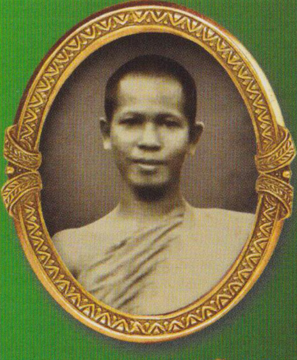
๒. พระมหานิยม ฐานิสฺสโร ป.ธ.๙

๓. พระมหาพลอย ญาณสํวโร ป.ธ.๙

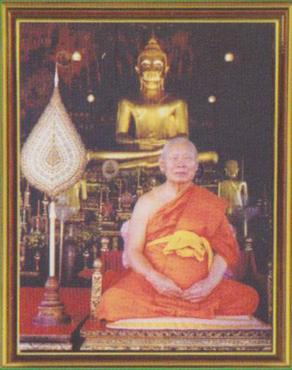
๔. พระมหาช้อย มหาธีโร ป.ธ.๙

๕. พระมหาช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ.๙

นาวาเอกแย้ม ประพัฒน์ทอง อ.สอนวิชาแต่งฉันท์ ณ โรงเรียนพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ส่วนกลาง วัดสามพระยา ท่านมีความเมตตารักใคร่ต่อลูกศิษย์ทุกรูป แต่มีอยู่ ๕ รูป ที่ยกย่องเป็นพิเศษ ในฐานะที่เป็นผู้มีวิริยะอุตสาหะในการเรียน โดยเรียกนามศิษย์เอกทั้ง ๕ รูป เป็นคำคล้องจองกันว่า **"เกี่ยว นิยม พลอย ช้อย ช่วง"** พร้อมทั้งให้สมัญญาศิษย์เอกทั้ง ๕ รูปนี้ว่า **"พระเจ้า ๕ พระองค์"**

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า ศิษย์เอกทั้ง ๕ รูปของท่าน ต่างก็สำเร็จเป็นเปรียญธรรม ๙ ประโยค และได้เจริญงอกงามในพระพุทธศาสนาทุกรูป

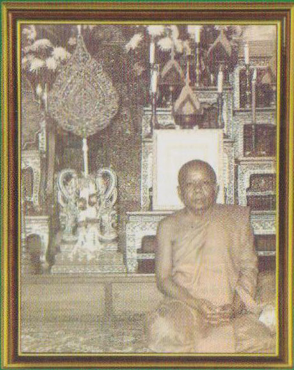
๑. พระมหาเกี่ยว อุปเสโน ป.ธ.๙ ดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระพุฒาจารย์
อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก เจ้าอาวาสวัดสระเกศ กรุงเทพฯ

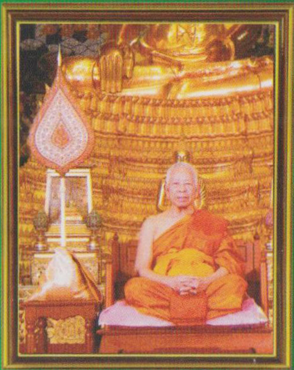
๒. พระมหานิยม ฐานิสฺสโร ป.ธ.๙
ดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระมหาธีราจารย์
อดีตคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
เจ้าคณะใหญ่หนกลาง เจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม กรุงเทพฯ

๓. พระมหาพลอย ญาณสํวโร ป.ธ.๙
ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระวิสุทธิวงศาจารย์
อดีตเจ้าอาวาสวัดเทพธิดาราม
ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๔ กรุงเทพฯ

๔. พระมหาช้อย มหาธีโร ป.ธ.๙
ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระเทพวิสุทธิโมลี
อดีตเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุ จ.ราชบุรี

๕. พระมหาช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ.๙
ดำรงสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์
ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

คู่ที่ ๓

พระราชา
กับ
พสกนิกร

คู่ที่ ๓ : พระราชากับพสกนิกร สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารพระองค์ สมเด็จพระปรมินทรธรรมิกมหาราชาธิราชเจ้า องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ พระองค์ผู้ทรงเป็นพระประมุขของประเทศ ทรงเป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ ผู้ทรงเป็นแบบอย่างในด้านความกตัญญูต่อพระราชมารดา จนได้รับสมัญญานามว่า **"พระมหากษัตริย์ยอดกตัญญู"** พระองค์ผู้ทรงยิ่งด้วยทศพิธราชธรรม ทรงสละความสุขส่วนพระองค์ เพื่อความสุขของพสกนิกร อย่างไม่เลือกชั้นวรรณะ ทรงบำเพ็ญพระราช

กรณียกิจนานัปการ เพื่อความร่มเย็นเป็นสุข ของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ทรงปัดเป่า บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่พสกนิกรผู้ยากไร้ ทรงเป็นหลักชัยของประเทศชาติและพระศาสนา อาศัยพระปรีชาสามารถของพระองค์ ทรงทำให้ชาติไทย รอดพ้นจากภัยพิบัติต่างๆ ด้วยดีเสมอมา

พสกนิกรผู้อาศัยอยู่ใต้ร่มพระบารมี ควรประพฤติตนให้เป็นพลเมืองดี รู้รักสามัคคี ใช้วิถีชีวิตตามหลักแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างนี้ ชื่อว่าเป็นผู้กตัญญูกตเวที

ตามประวัติศาสตร์ชาติไทย นับแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีเป็นต้นมา ความเป็นปึกแผ่น มั่นคง ตลอดจนเจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับพระวิริยะอุตสาหะของพระมหากษัตริย์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพราะทรงสละความสุขสบายส่วนพระองค์ ออกปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประเทศชาติ ราษฎร พระพุทธศาสนาแทบไม่มีวันหยุด ทรงสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อส่วนใหญ่หรือสละได้แม้แต่พระชนม์ชีพ เพื่อปกป้องรักษาพระราชอาณาจักร

ที่	อาณาจักร	ราชวงศ์	จำนวน (พระองค์/ปี)	
			กษัตริย์	ครองราชย์
๑	สุโขทัย	พระร่วง	๙	๑๒๐
๒	อยุธยา	อู่ทอง ๑	๒	๒๐
		สุพรรณภูมิ ๑	๒	๑๘
		อู่ทอง ๒	๒	๔๑
		สุพรรณภูมิ ๒	๑๑	๑๖๐
		สุโขทัย	๗	๖๑
		ปราสาททอง	๔	๕๘
		บ้านพลูหลวง	๖	๗๙
๓	ธนบุรี	ธนบุรี	๑	๑๕
๔	รัตนโกสินทร์	จักรี	๙	๒๓๓
		รวม	๕๓	๘๐๕

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อปวงชนชาวไทย

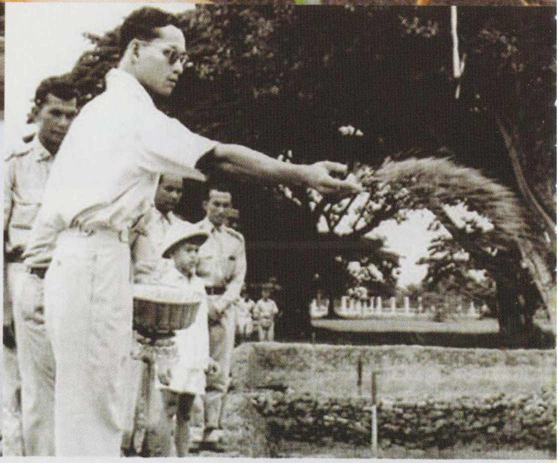
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีอยู่มากมายหลายสาขา มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป คือ ๑. โครงการตามพระราชประสงค์ ๒. โครงการหลวง ๓. โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ ๔. โครงการตามพระราชดำริ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ เป็นต้นมา มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริดังตารางต่อไปนี้

ภาค	จำนวนโครงการ
กลาง	๗๘๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๑๑๕
เหนือ	๑,๖๙๑
ใต้	๘๔๖
ไม่ระบุภาค	๑๔
รวม	๔,๔๔๗

ควายเหล็ก

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีทั้งหมด ๘ ประเภท คือ

ที่	ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการ
๑	โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	๓,๐๓๑
๒	โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	๑๖๕
๓	โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	๑๕๙
๔	โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	๓๒๕
๕	โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	๕๕
๖	โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	๗๗
๗	สวัสดิการสังคม/การศึกษา	๓๙๕
๘	โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ	๒๔๐

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

• ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

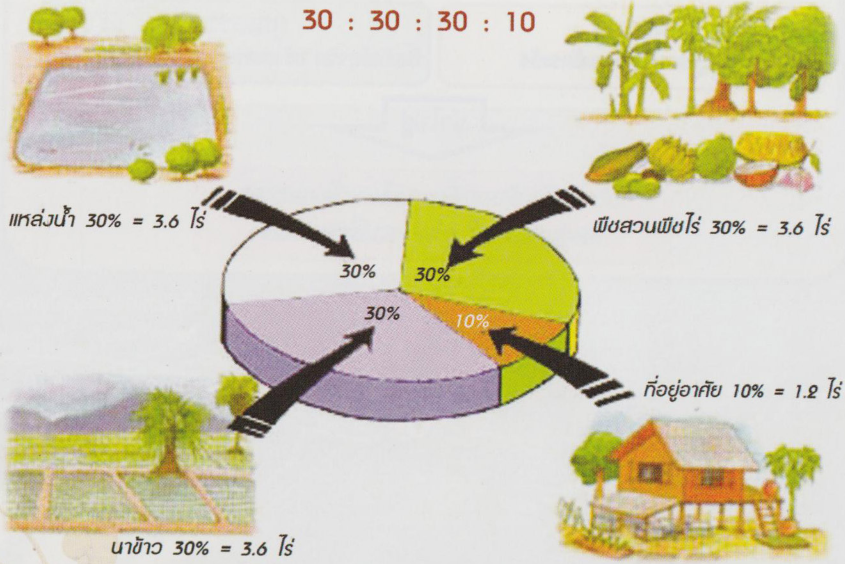

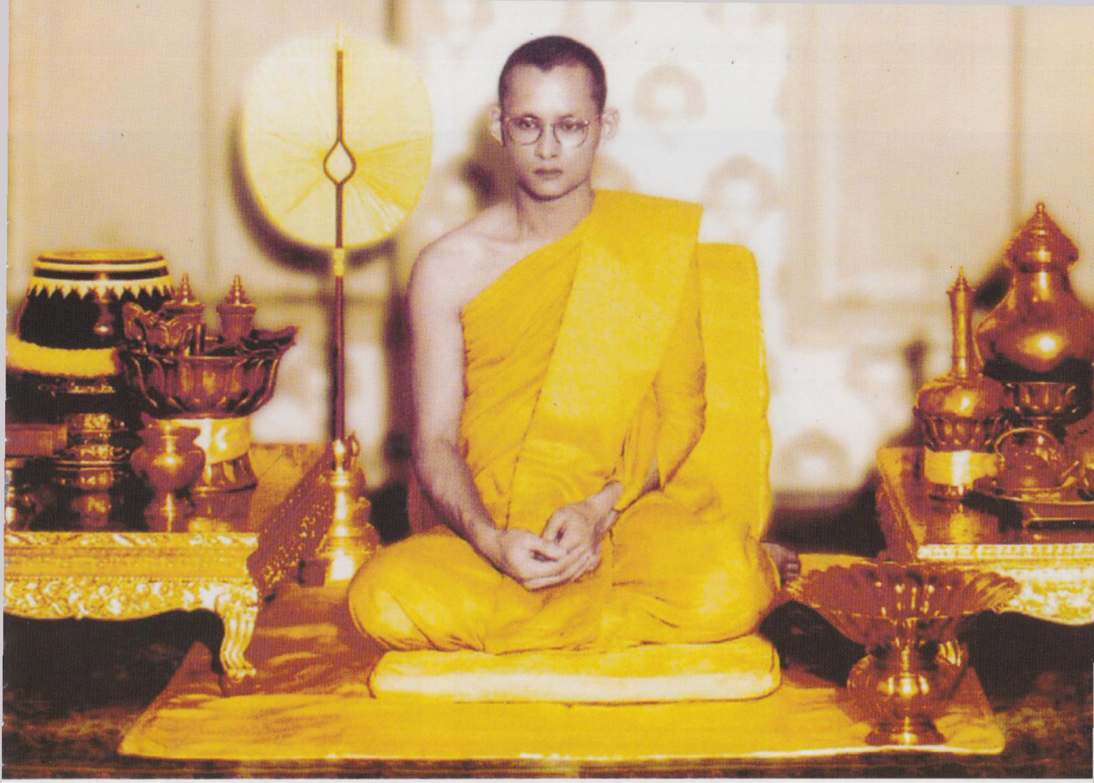
• การแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

การแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

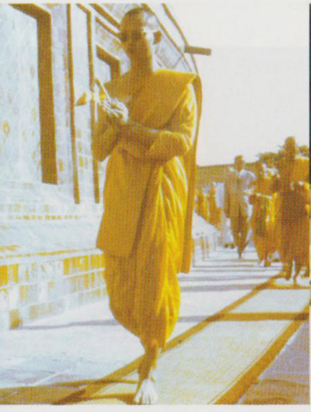
เฉลี่ยพื้นที่ถือครอง 15 ไร่

30 : 30 : 30 : 10

• พระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงบำเพ็ญเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและปวงประชาแล้ว ด้านการพระศาสนาถือเป็นพระมหากรุณาอีกด้านหนึ่งที่ทรงบำเพ็ญมาโดยตลอด เช่น การที่พระองค์นอกจากจะทรงรักษาศีล ๕, และศีล ๘ ในวันตามปกติ และวันพระแล้ว เสด็จออกทรงผนวชรักษาศีล ๒๒๗ ข้อ ตามพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ เพื่อแสดงถึงกตัญญูกตเวทีตาธรรมที่มีต่อพระชนก-พระชนนี

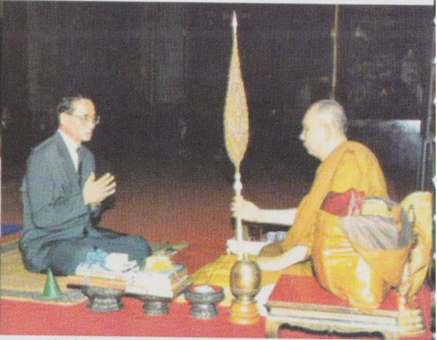

• พระองค์ผู้ดำรงมั่นอยู่ในทศพิธราชธรรม ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงบำเพ็ญตนเป็นพุทธมามกะมาโดยตลอด

• ทรงทำนุบำรุงอารามในพระพุทธศาสนาอุปถัมภ์การศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์, พระราชทานอุปสมบทนาคหลวง, พิธีทรงตั้งเปรียญ, โครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย,พระราชทานสมณฐานันดรศักดิ์แก่เจ้าคณะพระสังฆาธิการผู้มีศีลาจารวัตรปฏิบัติศาสนกิจเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและพระพุทธศาสนา ตามสมควรแก่ฐานานุรูป

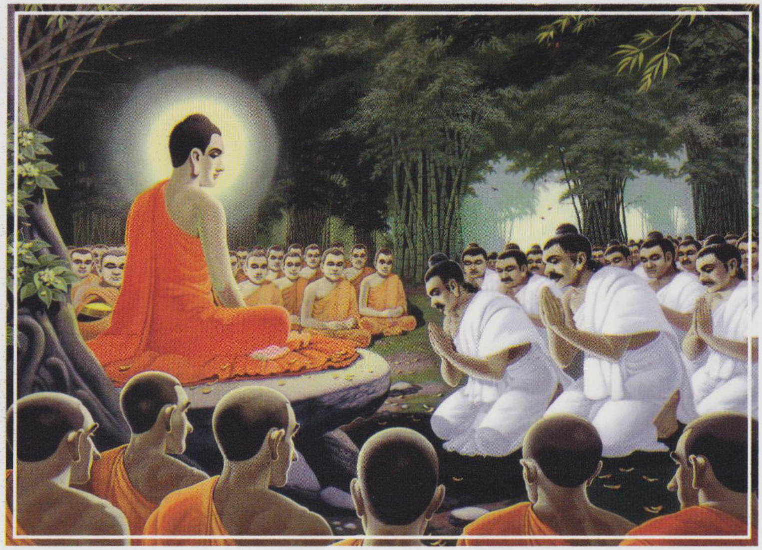

• พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารคถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดปากน้ำ

คู่ที่ ๔

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
กับ
พุทธบริษัท

(ภาพ : คำนวน ชานันโท)

คู่ที่ ๔ : พระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพุทธบริษัท

พระพุทธองค์นั้นทรงกอปรด้วยพระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณในสัตว์ทั้งหลาย โดยมุ่งหมายบำเพ็ญพุทธกิจ ออกจาริกประกาศพระศาสนา เป็นเวลาถึง ๔๕ ปี จนบัดนี้ พระพุทธศาสนาได้เจริญแพร่หลาย และดำรงคงมั่นอยู่ในนานาอารยประเทศ ทั้งนี้ อานุภาพแห่งอมตธรรมที่พุทธองค์ทรงแสดงนั้น นอกจากจะทำให้ได้รับผล คือ ความอิ่มใจ ซึ่งเรียกว่า **"ธรรมปีติ"** แล้ว ยังสามารถอำนวยประโยชน์โสตถิผลแก่บุคคลผู้ประพฤติปฏิบัติตาม อย่างไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่ว่าจะยาก ดี มี จน ทุกคนย่อมได้รับผลของอมตธรรมทุกถ้วนหน้าตลอดมา เป็นเวลากว่า ๒๖๐๐ ปี ล่วงมาแล้ว

http://www.namjaidham.net

พุทธบริษัท ได้ตระหนักถึงพระคุณอันนี้ จึงปฏิการะด้วย อามิสบูชาบ้าง ปฏิบัติบูชาบ้าง พร้อมทั้งได้ศึกษาหาความรู้ หลักธรรมคำสอน เผยแผ่ ปกป้อง คุ้มครอง ทำนุบำรุง ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ให้เจริญมั่นคงสืบไป อย่างนี้ ชื่อว่าเป็นผู้กตัญญู กตเวที

การบำรุงบิดามารดาตามหลักพุทธศาสนา

(ที. ป. ๑๑/๒๐๓)

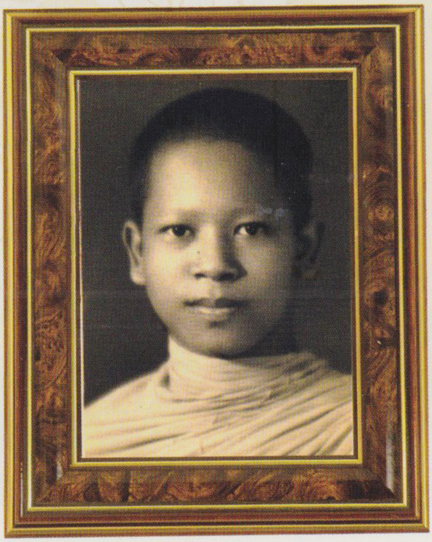

ย่าสำเภา สุดประเสริฐ

ชาตะ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๖

มรณะ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖

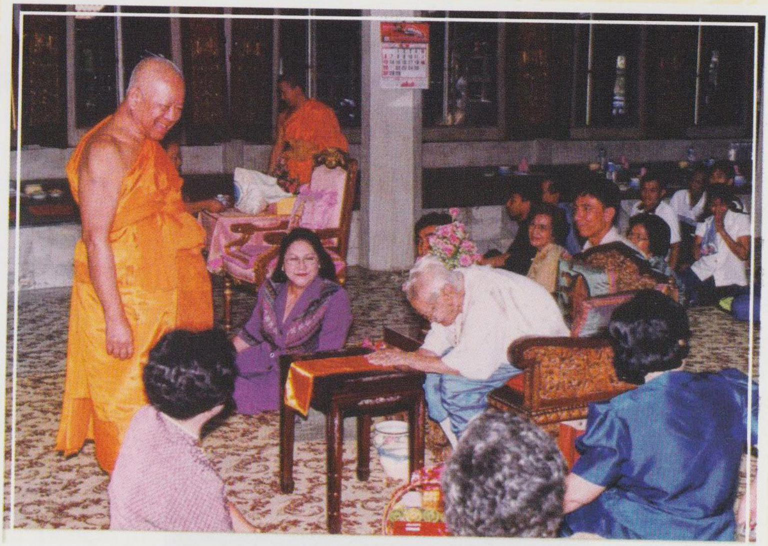
(สิริรวมอายุได้ ๑๐๐ ปี กับ ๙ เดือน)

สามเณรช่วง สุดประเสริฐ อายุ ๑๖ ปี

ประมาณ พ.ศ. ๒๔๗๕ สามเณรช่วง สุดประเสริฐ ขณะมีอายุ ๗ ปี ได้มีกุศลฉันทะบวชเป็นสามเณรหน้าไฟ ตั้งใจอุทิศบุญเป็นกตัญญูกตเวทิตาคุณแก่พ่อมิ่ง สุดประเสริฐ โยมบิดาที่ได้เสียชีวิตลง

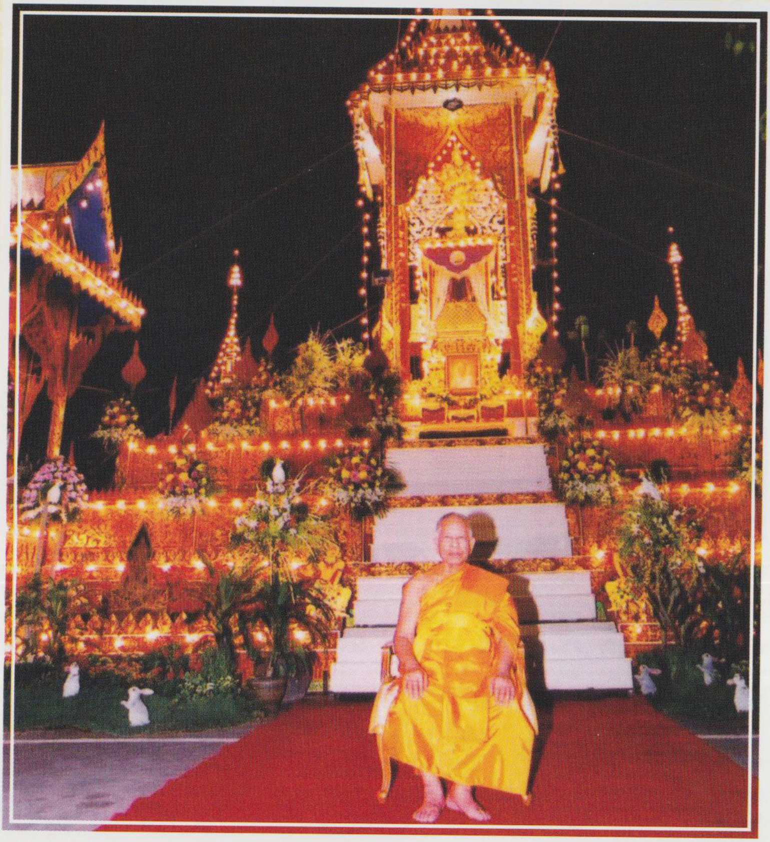

๑. ภโต เนสํ ภริสฺสามิ	เราอันท่านเลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ
๒. กิจฺจํ เนสํ กริสฺสามิ	จักช่วยทำกิจของท่าน
๓. กุลวํสํ เปสฺสามิ	จักดำรงวงศ์สกุล
๔. ทายชฺชํ ปฏิปชฺชามิ	จักประพฤติตนให้เป็นคนควรรับทรัพย์มรดก
๕. เปตานํ กาลกตานํ ทกฺขิณํ อนุปฺปทสฺสามิ	เมื่อท่านล่วงลับไปแล้วทำบุญอุทิศให้ท่าน

(ที. ป. ๑๑/๒๐๓)

ยามโยมมารดาถึงแก่มรณกรรม ก็จัดการพระราชทานเพลิงศพแก่โยมมารดาอย่างสมเกียรติ

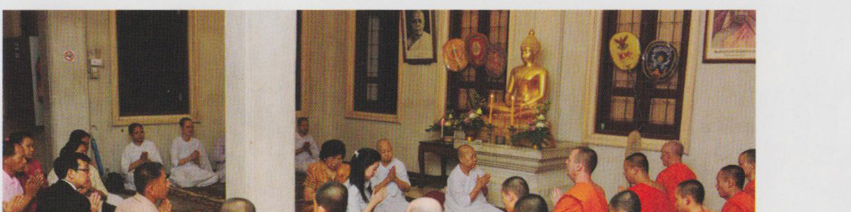

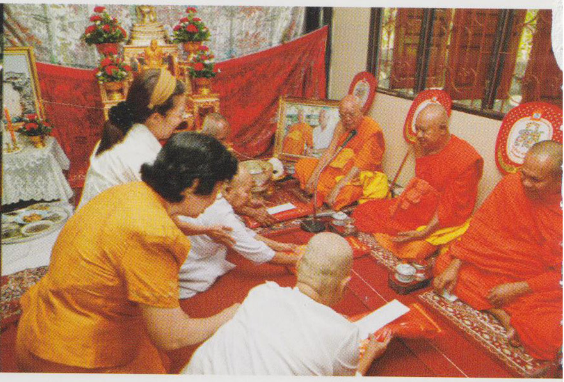
วันที่ ๒๕ สิงหาคม ของทุกปี (วันภิกษุอนุสรณ์ : ก่อนวันอภิลักขิตสมัยคล้ายวันเกิดของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ๑ วัน) เวลา ๑๙.๐๐ น. หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ จะบำเพ็ญทักษิณากุศลอุทิศแก่โยมมารดา-บิดา ณ ตึกวิเศษธรรมกาย ชั้น ๒ วัดปากน้ำ กทม. โดยอาราธนาภิกษุชาวต่างประเทศที่จำพรรษา ณ วัดปากน้ำมาสวดมาติกาบังสุกุลและรับไทยธรรม

วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ของทุกปี หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ จะเป็นประธานนำพี่ๆ น้องๆ และญาติมิตร ร่วมทำบุญอุทิศให้แก่โยมมารดา และบรรพชน ณ ที่บ้าน

สิ่งที่ควรแก่ความกตัญญู

๑. กตัญญูต่อบุคคล
๒. กตัญญูต่อสัตว์
๓. กตัญญูต่อสิ่งของ
๔. กตัญญูต่อบุญ
๕. กตัญญูต่อตนเอง

สิ่งที่ควรแก่ความกตัญญูอื่นๆ

๑. กตัญญูต่อบุคคล คือ ใครก็ตามที่เคยมีพระคุณต่อเรา ไม่ว่าจะมากน้อยเพียงไรก็ตาม โดยเฉพาะ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสงฆ์ พระมหากษัตริย์ ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยาย

๒. กตัญญูต่อสัตว์ คือ สัตว์ที่มีคุณต่อเรา เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย หรือสุนัข เป็นต้นที่เราใช้งาน หรือที่ช่วยปกป้องคุ้มครองเรา

๓. กตัญญูต่อสิ่งของ คือ สิ่งใดก็ตามที่มีคุณต่อเรา เช่น หนังสือเรียน สถานศึกษา หรือแม้แต่ต้นไม้ แม่น้ำ ลำธาร และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

๔. กตัญญูต่อบุญ คือ การที่เรารู้ว่า คนเรามีโอกาสได้เกิดมา มีอายุยืนยาว ร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณดี มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด อาจกล่าวได้ว่า ทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยบุญ ทั้งบุญเก่าที่ได้สะสมมาดีแล้ว และบุญใหม่ที่กำลังสะสม ดังนั้น จึงควรรู้คุณของบุญ และไม่ดูหมิ่นบุญ

๕. กตัญญูต่อตนเอง คือ รู้ว่าร่างกายของเรานี้เป็นอุปกรณ์สำคัญที่เราจะได้อาศัยใช้ในการทำความดี ใช้ในการสร้างบุญกุศลนานาประการ เพื่อความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเองและสังคมต่อไปจึงทะนุถนอมดูแลร่างกายรักษาสุขภาพให้ดี มีการออกกำลังกาย เจริญมาธิภาวนา เว้นอบายมุขทุกประการ

วรปุญโญวาท "กตัญญู"

"จะดูคนดี ดูที่กตัญญู" (คำคนโบราณ)

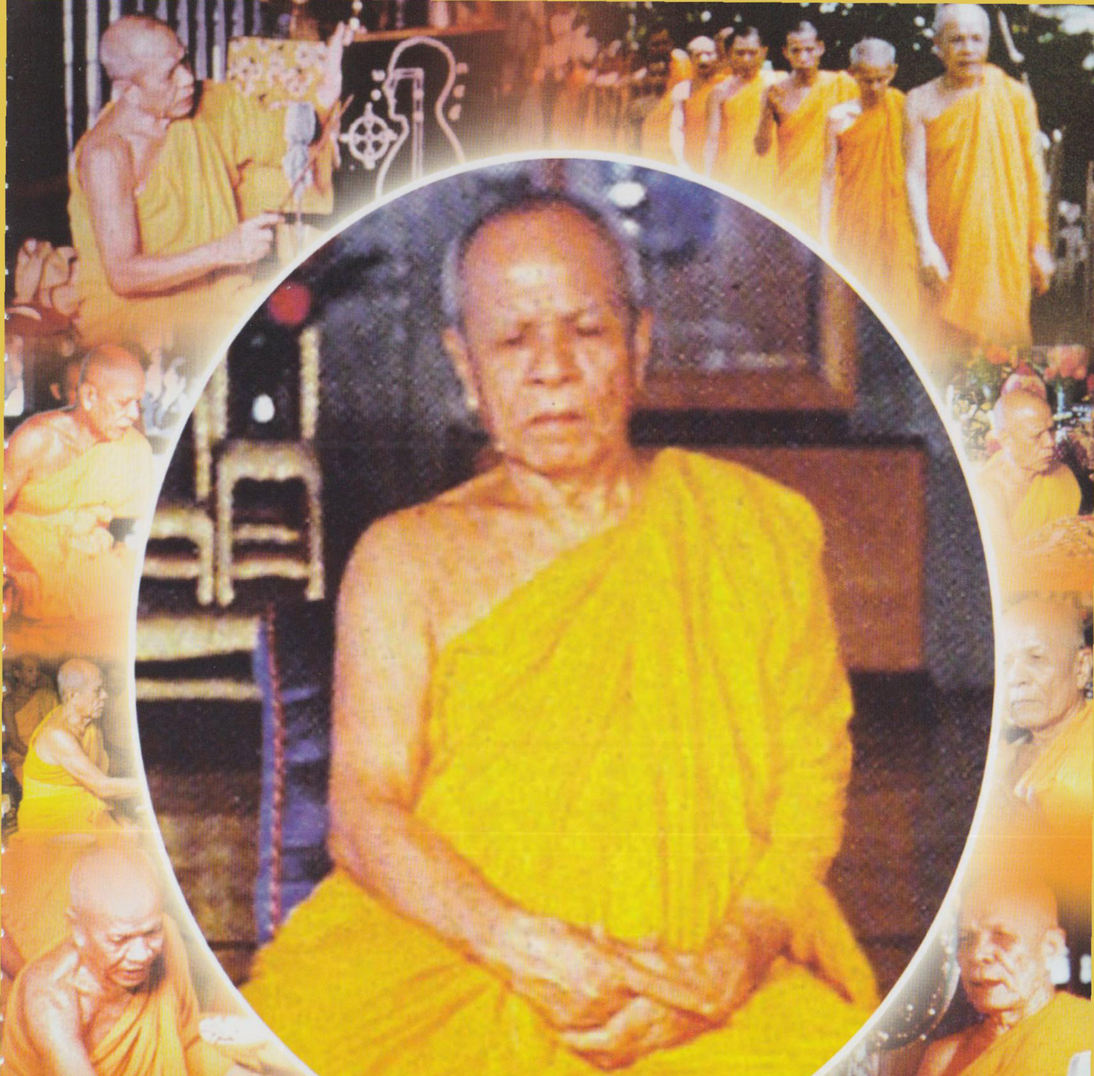
ความรัก ๓

รักกตัญญู เป็นความรักที่เป็นศักดิ์ศรี
รักความดี เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่
รักการให้ เป็นความรักที่ยั่งยืน

รักกตัญญู เป็นความรักที่เป็นศักดิ์ศรี
รักความดี เป็นความรักที่ปราศจากราคี
รักสามัคคี เป็นความรักที่ยั่งยืน

ประมวลภาพกิจกรรม
“กตัญญูกตเวทีบุคคล : ศาสนบุคคลวัดปากน้ำ”

ที่ร่วมกันบำเพ็ญเพื่อแสดงออกถึงความกตัญญู
และตอบแทนคุณประเทศชาติ
พระพุทธศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์
อันเป็น ๓ สถาบันสำคัญสูงสุด ตามประวัติศาสตร์ของชาติไทย

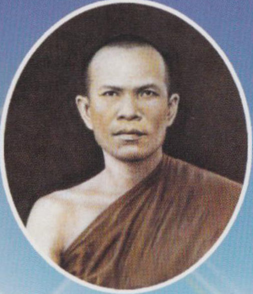

พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

หลวงพ่อวัดปากน้ำ

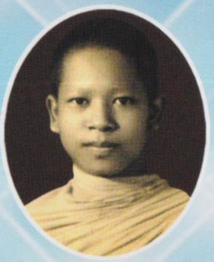
ผู้วางรากฐานความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านคันถธุระ-วิปัสสนาธุระ,ด้านการปกครอง
หรือด้านกิจวัตร เช่น ทำวัตรสวดมนต์ และการตั้งโรงครัวถวายภัตตาหารเช้า-เพล
ตลอดถึงเลี้ยงญาติโยมผู้มาทำบุญ ณ วัดปากน้ำ

ใต้ร่มบารมีธรรม "พระมงคลเทพมุนี"

พ.ศ. ๒๔๕๙ : พระมงคลเทพมุนี

รับพระบัญชา แต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

(๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ : สามเณรช่วง สุดประเสริฐ

อายุ ๑๔ ปี

(๑) พ.ศ. ๒๔๘๒ : เด็กหญิงปิ่น เนียมขำ

อายุ ๑๓ ปี

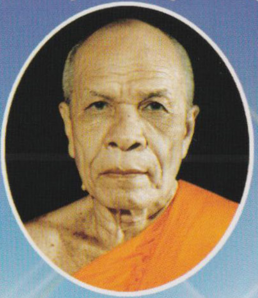

(๓) พ.ศ. ๒๔๙๐ : นางสาวบุญช่วย สุดเกษ

อายุ ๑๙ ปี

เด็กทั้ง ๓ คน ไม่รู้จักกันมาก่อน ต่างคนต่างมาด้วยแรงจูงใจแตกต่างกัน
แต่ความประสงค์เหมือนกันนั่นคือ "อาศัยใต้ร่มบารมีธรรมหลวงพ่อวัดปากน้ำ"

ใต้ร่มบารมีธรรม "พระมงคลเทพมุนี"

พระมงคลเทพมุนี

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺโญป.ธ.๙)

โยมยายตรีธา เนียมขำ

แม่ชีธัญญาณี สุดเกษ

สามเด็กในภาวะปัจจุบัน ถ่ายเมื่อ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔

เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์, พระวิสุทธิวงศาจารย์ และพระพรหมโมลี
พระเถระผู้ใหญ่ของวัดปากน้ำ ผู้สืบสานงานของวัดปากน้ำ
และการคณะสงฆ์ทั้งงานปกครอง,ศาสนศึกษา และการเผยแผ่

เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ, โยมยายตรีธา เนียมขำ นายกสมาคมศิษย์หลวงพ่อวัดปากน้ำ, แม่ชีธัญญาณี สุดเกษ หัวหน้าแม่ชี-หัวหน้าโรงครัววัดปากน้ำ นับเป็นกตัญญูกตเวทีบุคคล ช่วยบำเพ็ญประโยชน์ตอบแทนคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ประเทศชาติ พระศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์มาโดยตลอด

วัดปากน้ำจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมทุกๆ ทั้งบาลี-นักธรรม-ธรรมศึกษา-
บาลีศึกษา-นวกภูมิ เพื่อพัฒนาศาสนบุคคล และการเผยแผ่หลักธรรมเป็นการกตัญญูต่อพระพุทธเจ้า

คณะวัดปากน้ำร่วมกับคณะสงฆ์หนเหนือเจริญพระพุทธมนต์สืบชะตาหลวงเฉลิมพระเกียรติพิธีนวัคคหายุสมธัมม์ เสริมสิริมงคลดวงพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

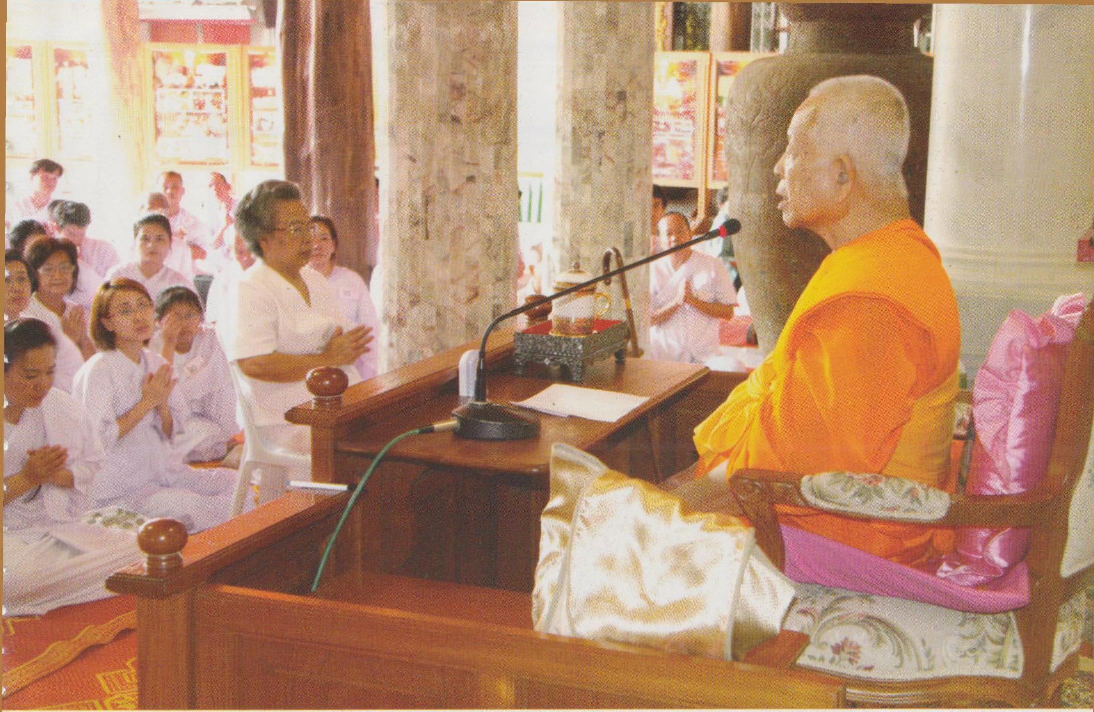

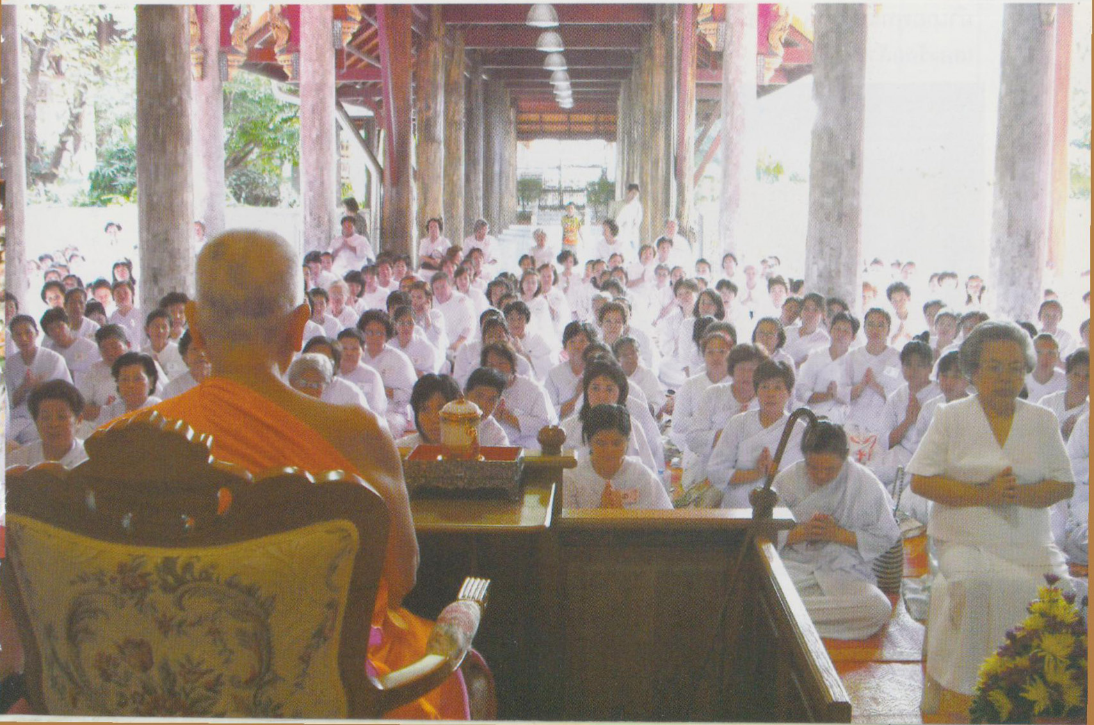
คณะวัดปากน้ำร่วมกับหน่วยงานราชการจัดพิธีอุปสมบท
เพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ตลอดถึงพระบรมวงศานุวงศ์

คณะวัดปากน้ำจัดพิธีปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ
และเพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมวงศานุวงศ์ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นประจำปี

งานประวัติศาสตร์ "คลังปริยัติ-พระไตรปิฎกหินอ่อน"

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ดำเนินการก่อสร้างมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน และพระเจดีย์ถวายเป็นธรรมานุสรณ์ ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และรัชมังคลาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ค่าก่อสร้าง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน)

งานประวัติศาสตร์ “หอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินาถ”

พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารหอสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินาถ ในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ ณ พุทธมณฑล อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ค่าก่อสร้าง ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน)

การสร้างพระมหาเจดีย์มหารัชมงคล มีจุดประสงค์หลายประการ ที่สำคัญเป็นไปเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา แด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า, ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และบูชาพระคุณหลวงพ่อพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ ผู้เป็นมหาปูชนียาจารย์ เป็นต้น

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ. ๙)

ผู้ก่อสร้าง

๑. **"วัดพุทธานุภาพ"** (บ้านสันเจริญ)
หมู่ที่ ๖ ต.ผาทอง อ.ท่าวังผา จ.น่าน

๒. **"วัดธรรมานุภาพ"** (บ้านนาตอง)
หมู่ที่ ๙ ต.ช่อแฮ อ.เมือง จ.แพร่

๓. **"วัดสังฆานุภาพ"** (บ้านทุ่งธารทอง)
หมู่ที่ ๑๖ ต.โกสัมพี อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร

๔. **"วัดปากน้ำศรีราชา"**
๑๙ หมู่ที่ ๒ ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

ผู้ก่อตั้ง

"ศูนย์การศึกษาพระบาลี สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์"
วัดสังฆานุภาพ ต.โกสัมพี อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร

"การสร้างวัดและศูนย์การศึกษาพระบาลี มีวัตถุประสงค์สำคัญหลายประการ อีกอย่างหนึ่งก็คือ เป็นเกียรติประวัติแก่ตน และต่อยอดสร้างบุญให้แก่พระภิกษุสงฆ์และญาติโยม ที่ได้ถวายปัจจัยเมื่อครั้งนิมนต์ไปปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ทั้งภายในวัดและนอกวัดปากน้ำ"

การตั้งสาขาวัดปากน้ำในต่างประเทศ เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยปัจจุบันมีวัดสาขาของวัดปากน้ำในประเทศต่างๆ รวม ๖ แห่ง คือ

๑. วัดมงคลเทพมุนี รัฐฟีลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
๒. วัดปากน้ำอเมริกา รัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา
๓. วัดปากน้ำมิชิแกน รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา
๔. วัดปากน้ำญี่ปุ่น จังหวัดชิบะ ประเทศญี่ปุ่น
๕. วัดปากน้ำนิวซีแลนด์ รัฐทัวรังงา ประเทศนิวซีแลนด์
๖. วัดปากน้ำอินเดีย รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

การเผยแผ่พุทธศาสนาในพุทธบริษัทต่างนิกาย
“กตัญญูต่อพระพุทธเจ้า”

การบำเพ็ญพุทธกิจ ออกจาริกประกาศพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดเวลา ๔๕ ปี นั้น เป็นไปเพื่อพระมหากรุณาธิคุณในสัตว์ทั้งหลายไม่ว่าผู้นั้นจะแตกต่างกันทั้งทางด้านเชื้อชาติ หรือศาสนา ไม่ว่าจะยาก ดี มี จน ทุกคนย่อมได้รับผลของอมตธรรมทุกถ้วนหน้าตลอดมา เป็นเวลากว่า ๒๖๐๐ ปี ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

การดำเนินงานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ คณะสงฆ์ โดย มหาเถรสมาคม

โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ที่ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนอยู่ ณ ปัจจุบันนี้นั้น ความจริงแล้วเป็นศาสนกิจที่หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ดำเนินการมาโดยตลอดของการดำรงเพศบรรพชิต ที่บวชอุทิศพระพุทธศาสนา แต่ครั้งที่สำเร็จผลเป็นรูปธรรมได้ชัดเจน กล่าวคือ ครั้งหนึ่งเมื่อดำรงสมณศักดิ์ที่ "พระเทพวรเวที" ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ได้มีโอกาสเดินทางไปยังประเทศญี่ปุ่น ตามคำอาราธนาของพระสังฆราชญี่ปุ่น และจากบันทึกของหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการไปในครั้งนั้นว่า

- เพื่อดูการพระพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น
- เพื่อเยี่ยมตอบแก่พระสังฆราชและคณะสงฆ์ที่ได้ไปเยี่ยมวัดปากน้ำ เมื่อศกที่แล้ว
- เพื่อสัมพันธไมตรีระหว่างคณะสงฆ์ไทยและประชาชนชาวไทยกับญี่ปุ่น เป็นต้น

หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ท่านอิโต ชินโจ ประมุขพุทธบริษัทนิกายชินเนียวเอ็น พร้อมมาดาม ณ ประเทศญี่ปุ่น

ผลจากการไปเจริญสัมพันธไมตรีกับพุทธบริษัทชินเนียวเอ็นในครั้งนั้น หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ได้นำหลักศีล ๕ ตามหลักพระพุทธศาสนานิการเถรวาท ไปเผยแผ่ให้แก่ ท่านซินโจ อิโต ประมุขสงฆ์นิกายชินเนียวเอ็น (Shinnyo-en) แห่งวัดชินโชจิ เมืองตาชิกาวา ประเทศญี่ปุ่น ส่งผลให้ทางชินเนียวเอ็นศรัทธาในหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาในเรื่องศีล ๕ ของทางเถรวาทมาก โดยมีการพิมพ์ลงในหนังสือสวดมนต์เป็นภาษาบาลี แจกจ่ายไปยังลูกศิษย์ที่มีอยู่กว่า ๑ ล้านคน โดยก่อนที่จะสวดมนต์ของชาวพุทธชินเนียวเอ็นก็จะอาราธนาศีล ๕ ก่อนสวดมนต์เสมอ อีกทั้ง ได้นำหลักศีล ๕ ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเคร่งครัด ปัจจุบันยังถือปฏิบัติสืบมาเป็นเวลากว่า ๔๘ ปีแล้ว

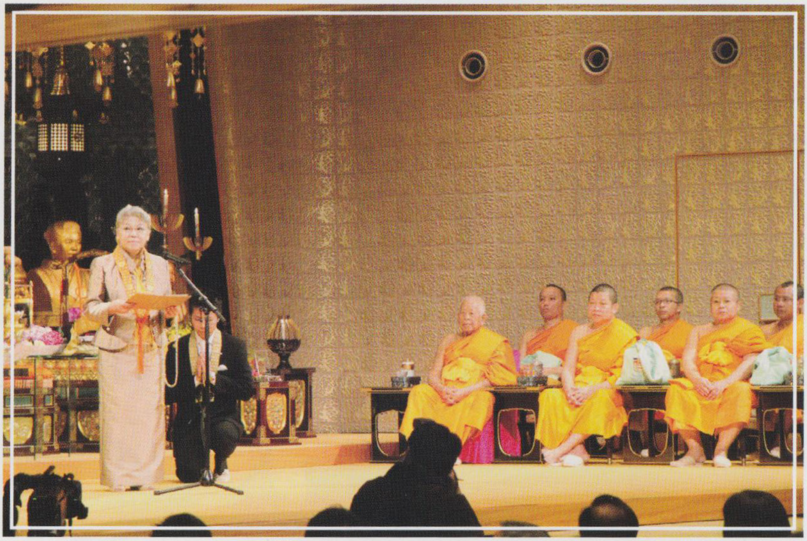
หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ท่านสังฆราชอิโต ชินโจ ประมุขผู้ก่อตั้งพุทธบริษัทนิกายชินเนียวเอ็น และท่านเคอิชูซะมะ ชินโซ อิโต ประมุขฯ ปัจจุบัน ณ วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร (๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๑)

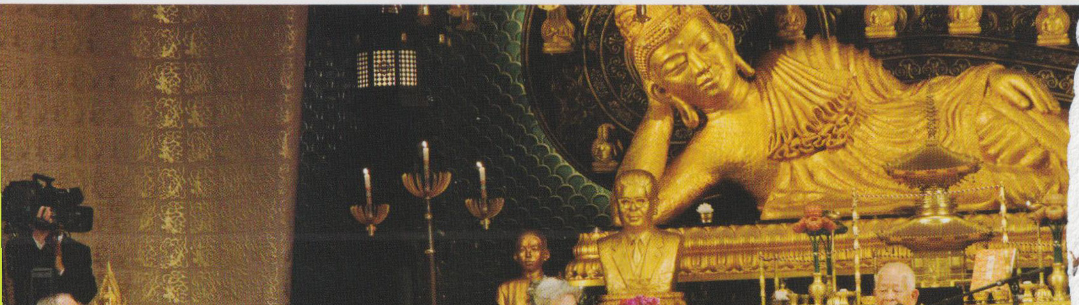

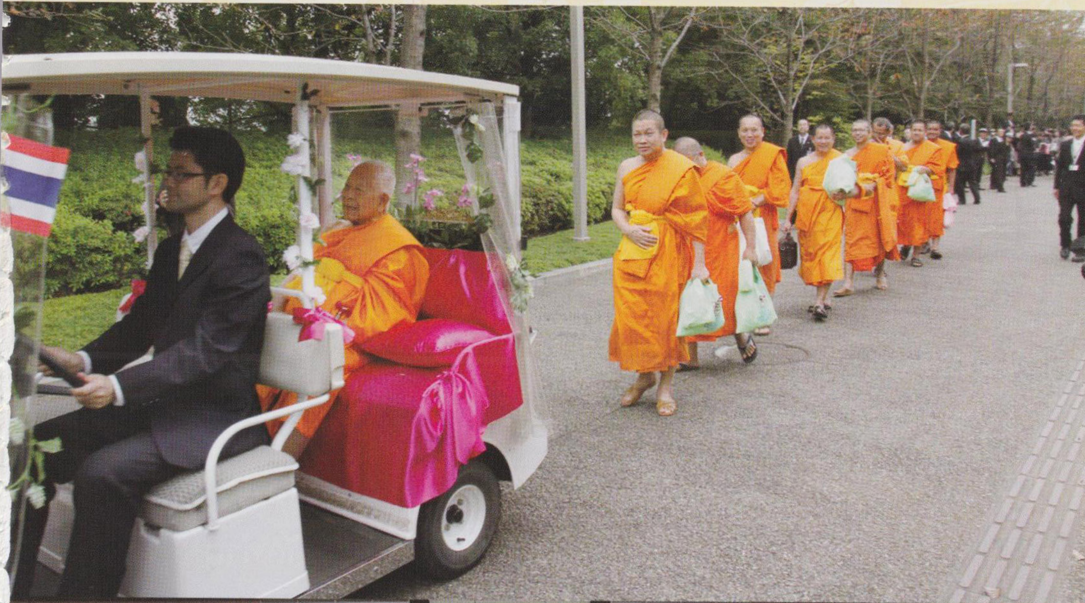
หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ มีปฏิสันถารกับ
ท่านเคอิซูซะมะ ชินโซ อิโต ประมุขพุทธบริษัทนิกายชินเนียวเอ็น

หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ เมื่อครั้งเดินทางไปเจริญสัมพันธไมตรีกับ
ท่านเคอิซูซะมะ ชินโซ อิโต ประมุขพุทธบริษัทนิกายชินเนียวเอ็น และศาสนิก
ณ วัดชินโซจิ เมืองตาชิกาวา ประเทศญี่ปุ่น (๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔)

บันทึกท้ายเล่ม

คณะทำงานต้องขอขอบคุณอนุโมทนาพระภิกษุสงฆ์ผู้ช่วยประสานข้อมูล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ต่างๆ ที่คณะผู้จัดทำได้ใช้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อจัดทำให้ธรรมบรรณาการเล่มนี้ มีความถูกต้อง สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หากมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในข้อมูลส่วนใดต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ หากจะพึงมีคุณงามความดีจากการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ขอให้ทุกท่านได้มีส่วนในแห่งคุณงามความดีอันนั้น โดยทั่วหน้ากันเทอญ ฯ

คณะผู้จัดทำ
ในนามคณะวัดปากน้ำ

พระพุทธพจน์

ภูมิ เว สปฺปุริสานํ ยทิทํ กตญฺญูกตเวทิตา

"ความกตัญญูกตเวที เป็นภูมิชั้นของคนดีทั้งหลาย"